

2002-05-27

1. Áí ēī āñðóóēñāí :

ÑŎ-ēēí à/yāēēí çañāā+

Ē.Āāāāāæāðāē

2. Öÿí àñāí :

ÑŎ-ēēí çāðēðāē

Í .Àì àð

3. Ì AÑĀ-ŭí çāðēðāē

Á.Ýí ðóóyā

Ñóāāēāāāí ŭ àæēē

ÒÀÒĀÐŪÍ ĀÐĀÌ Ò

I. Òáí èēöóóēā

Ŏ°āæææ áóé îđíóóā, yēáí āóyā çāð çýyēēēí íyyēðòyē áí āēīāī yāóóēæ áóé îđíóóāŭí óóāüā òàòāāðŭí áí āēīāī ì àø +óðāē ççðyā ãçéóyðāyāyā á°ā°ā yāēēí çañāēēí °ñ°èðēēā òçðāyòāyóyā +ēāēyāñyí áāēð òyðyāðyē þì. Āyōāyý çð °ā°æðyē, øóāāðāā, ýí āēēí íēēāī ì æðí é áāēð òàòāāðŭí çí āñyí çāð-ì óóāŭā àēāāāāóóēæ áí ēī òāçé.

Ýí ý ñóāāēāāāāāð °ðēēí îđí ŭ òàòāāðŭí ñēñðāì èēí çð °ā°æēēā òī îí òàēāñ í ŭ °ð°ð òyēāyē òàòāāðŭí āāðāì òŭā øēēæēèðēēí yāēēí çañāāðāē áóñāā îđí óóāŭí òàòāāðŭí āāðāì òàē ðāðŭöóóēæ, çí ýyēð æçāí yēð °ā°èēā çí ðŭñí í áí ēī î.

Ñóāāēāāā 4 òyñāyñ āçðāyð á°ā°ā òī ðāóāāāð òyñyāð Ì îí āī ēŭí òàòāāðŭí ñēñðāì èēí °í °āēēí áāēāēŭí òàēāāð òāì èēöóóēæ, āóðāāāóāāāð òyñyāð òàòāāðŭí āāðāì òŭā øēēæēèðēēí yāēēí çañāāðāē çāðēì îđí óóāŭí òàòāāðŭí āāðāì òàē ðāðŭöóóēñāí. Ýóyñð í ŭ æçāí yēðēēí òyñāēēā îðóóēēā.

II. Ì îí āī ēŭí òàòāāðŭí ñēñðāì èēí °í °āēēí áāēāāē

Ì îí āī ē óēñ çāð çýyēēēí yāēēí çañāāð øēēæñyí yñ òī éø àí ò 1993 îí ā òàòāāðŭí øēíy-ēyēð øēēāāæyý. Òóðāēí çāā òàòāāðŭí āð°í ðēē ðóóēü, òçí àì ŭí îðēī āŭí àēāāí òàòāāðŭí óóóēü, āæ āðóéí íyāæ áāēāóóēēāāŭí îðēī āŭí àēāāí òàòāāðŭí óóóēü, áí ðēóóēāēðŭí òàòāāð, òyðyāēyýí èé òàòāāð āyð ì yð ðóóēü áāðēāāāāí āāð-, îðēī āŭí àēāāí òàòāāð ò°āðyē òàòāāðŭí ñēñðāì āçðyēāyí òī āðæyý. Òççí yñ òī éø 1998 îí ā íyì yāñyí °ðāēēí òàòāāð (Í °Ò)-ŭí óóóēü áāðēāāāāæ, ðóāāēāāāí ŭ

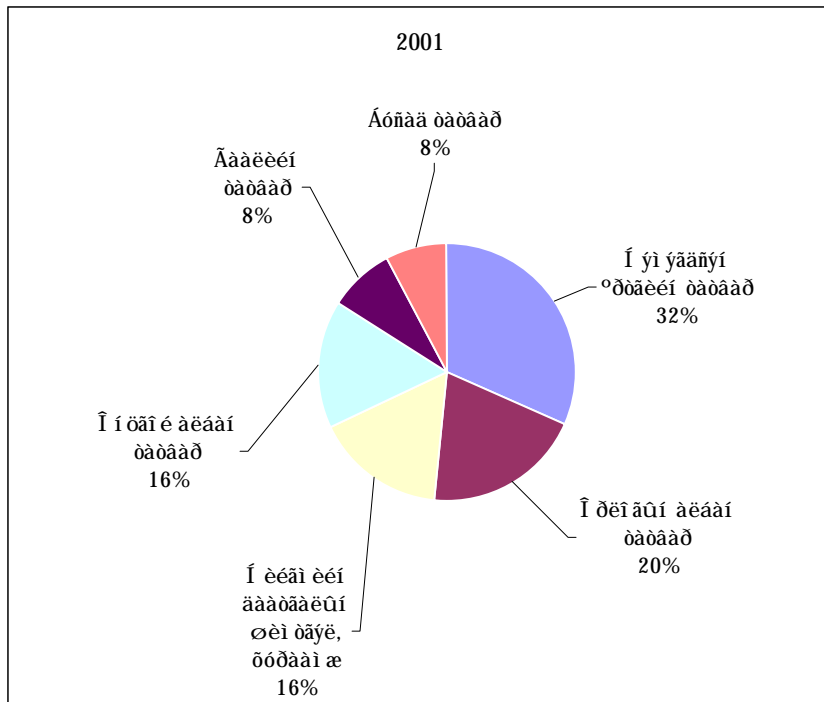
òàòààðûí îðîíä Í^αÒ íýàòðççëñýí. Ýíý çýñ Ì îíîíëûí óëñûí °í°°æéí
òàòààðûí ñëñòàì ä îðëíñûí òàòààððàñ òýðýäëýýí èé òàòààð ãíë áàéð ñóòðü ýçëýð
áíëñíí áàéíà.

Ì îíîíë óëñûí òàòààð äàððàð 18-í ò°ðëéí òàòààððóóààñ áçðäýæ áàéíà. - çíä:

1. òçí àì ûí îðëíñûí àéááí òàòààð (10%, 20%, 40%)
2. àæ àðóéí íýæ, áàéáóéëäñûí îðëíñûí àéááí òàòààð (15%, 40%)
3. ãààëééí àéááí òàòààð (5%)
4. íýì ýãñýí °ðòàëéí àéááí òàòààð (15%)
5. îíîñíé àéááí òàòààð
6. ààòî òýýàðëéí áíëíí °°ð° ýãã÷ òýðýñëééí àéááí òàòààð
7. °â çàéãàì æèè, áýýäëýéééí àéááí òàòààð
8. çë ò°æ°ò ò°ð°í ãééí àéááí òàòààð
9. áóóí ù àéááí òàòààð
10. òíòûí àéááí òàòààð
11. òíò, ñóòðëí ãàçðûí àéááí òàòààð
12. óëñûí òýì äýàðëéí òóðààì æ
13. ààòî ááí çéí, àèçàëééí òçëøí èé àéááí òàòààð
14. àãí óóðûí í°°ò àøèãèãñí ù ò°éá°ð, áí àì ùòàì àãí àð, áàðèð ç°ãø°ðëééí
òóðààì æ
15. àøèãò ì àèòì àëûí í°°ò àøèãèãñí ù ò°éá°ð
16. ààçðûí ò°éá°ð
17. îéãí îñ òýðýäëýýí èé ì îä òçëýý áýèðäýæ àøèãèãñí ù ò°éá°ð
18. òñ àøèãèãñí ù ò°éá°ð

Äíîðè çòðààñ òàððàè òàòààðûí îðëíñûí 32 òóàèéã íýì ýãñýí °ðòàëéí òàòààð,
20 òóàèéã îðëíñûí àéááí òàòààð, 16 òóàèéã íééãì èéí ààòààëûí øèì òäýè,
òóðààì æ, 16 òóàèéã îíîñíé àéááí òàòààð, 8 òóàèéã ãààëééí òàòààð, çëñýí 8
òóàèéã °ì÷ééí, òñãàé çíðèóèèòûí ãýð ì ýò òàòààððóá áçðäççëæ áàéíà. Èéí òçç
Í^αÒ òàòààðûí èðýí ò îðëíñûí áçðäççëý÷ òàòààð áíëæýý.

Çóðãã 1. Õaðããðúí í ðëíãúí áçðýð

III. Õaðããðúí äãðàì ò

Õaðããðúí ñëñðãì èëí çð °ã°æëëã òíí áíëíí ÷-áí ððúí ðãëãñ í ü çíýëãýã á°ã°ã òííí çíýëãýã ðëëðãýý ðóðãëí íðííðí é ýãëéí çãñãëéí ðóãüã ðãðüðóóóëæ áíëíð ðëñóóãúí ðãðããðúí äãðàì òúí áóí äãæðãë ðãðüðóóóëãã.

Õaðããðúí äãðàì òüã òýì æëðãýý ðãðããðúí í ðëíãúí äãíðíí ä í èëð áçðýýãýðççí ä ðãðüðóóóëãã. Çóðãã 2-ííñ ðãðãðãã ðãðããðúí äãðàì ò 1999 í í ü ðçððýë ðãðüðãì ãóé òí ðããí ððí é áãëíí äã 2001 í í ííñ í ðãíí ñ°æ áãðãã 10 í ýãæýýð í ýì ýããæýý.

Çí èé ó-èð øãëðãããí üã í ëíðúí ðóëã ðãðããðúí äãðàì òüã ðãðããðúí í ðëíãúí èòýí ð òýñãëëã áçðãççëæ áóé ðãðããð ðóñ áçðýýð çããëãí äã- ççüã.

Õçñí ýãð 1. Õaðããðúí äãðàì ò (ðãðããð ðóñ áçðýýð)

	1999	2000	2001
Í yí yããñýí °ðããëí ðãðããð/ÁÍ Á	6.5	7.2	9.2
Í ðëíãúí ãëãáí ðãðããð/ÁÍ Á	4.2	7.1	5.7
Í í ðãí é ãëãáí ðãðããð/ÁÍ Á	2.9	3.4	4.7
Í èëãí èëí ãããðããëúí øëí ðãýë/ÁÍ Á	3.2	3.7	4.7
Áããëëéí ãëãáí ðãðããð/ÁÍ Á	1.0	3.1	2.4
Áóñãã ãëãáí ðãðããð/ÁÍ Á	1.8	1.8	2.3
Í èëð ðãðããðúí äãðàì ò	19.6	26.2	29.0

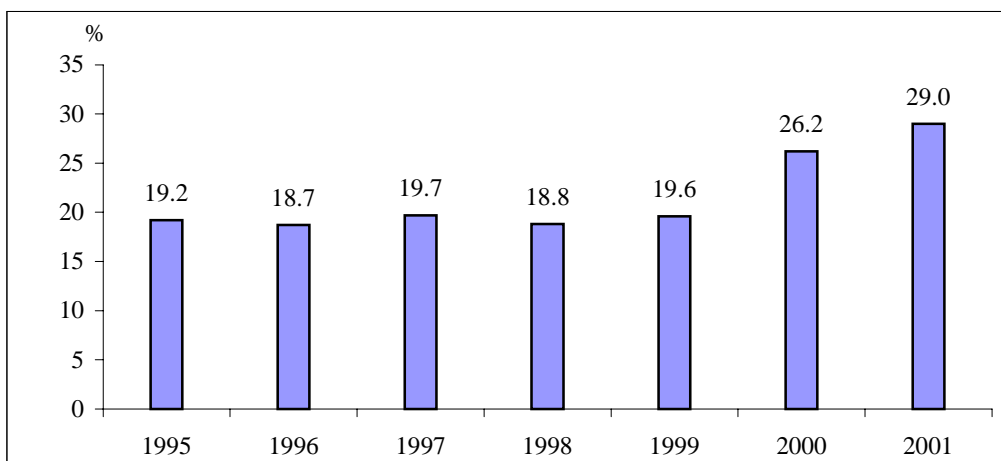
Õóäääääáí ù òàòääðùã í ýì ýãñýí °ððäèéí òàòääðääð ñí ëüæ, òàòääðùí áààçùã í ýì ýãñýí, í ñí ääóóèäð ðóäü öýì æýã 2001 í ñí ñ ýðéýí 13 ðóäü áàéñí ùã 15 ðóäü áí éäí ñí í çýðýäðýé òí éáí ñ òí éáí ñ ð í ýì ýãñýí °ððäèéí òàòääðùí ääðàì ò 1999 í ñí òí é ðäðüöóóèäðää 2001 í ñí ä äàðää 3 í ýãæýð ñ ýì ýãñýí áàéí à.

Í ðéí ñùí äéäáí òàòääðùí ääðàì ò í ýì ýãñýí èéã òàòääðääñ çàééñðèéæ, òàòääðää íóóí ääðäääóóèñáí àæ äðóéí í ýãæ, èðýäèéã èèðççéýðýä äðèö ääðñí ääð òàééääðèæ áí éí ò þì .

Í í öãí é äéäáí òàòääðùí ðóäü öýì æý 1999-2000 í ñí ä äàðää °ð÷è°äã°öçé á°ã°öä èì ñí ðòí ñ ððóóèæ èðæ áàéää ñí äðóóððóóèäð óí äää, òàì ðè, ááí çèí, ñóóäèùí ääðí ñ àðèì òí ñ öýì æý í ýì ýãñýí èé óèì ääñ í í öãí é äéäáí òàòääðùí ääðàì ò 1999 í ñí ä 2.9 ðóäü áàéñí àà 1.8 í ýãæýð ñ ýì ýãñýí 2001 í ñí ä 4.7 ðóäü áí èæý.

Äääèèéí äéäáí òàòääðùí 1999 í ñí ù 7 ñàðùí 1-í ýýñ ñýðýýñýí í ù äääèèéí òàòääðùí ääðàì ò í ýì ýãñýí í °è°èæý.

Çóðää 2. Ì í ñí ä è óèñùí òàòääðùí ääðàì ò

Õçñí ýäð 2. -ò Ì í ñí ä è óèñùí òàòääðùí ääðàì ò ùã çäðèì øèèæèèðèéí ýäèéí çàññäðäé í ðí óóäùí òàòääðùí ääðàì ò ààé ðäðüöóóèèäð.

Õžńĩ ýãø 2. Õàðããðŭĩ äãðãì ò (ĩ ðĩ óóãããð)

	1997	1998	1999	2000	2001
×ãø	36.4	36.0	37.2	37.5	37.7
Ýñòĩ í è	34.8	34.5	33.2	32.5	31.7
Õĩ äãð	35.8	35.7	36.1	36.7	34.2
Ëãðãè	34.3	36.3	34.2	31.7	31.8
Ëèðãè	30.2	33.7	30.5	29.1	28.8
Ï í èüø	24.4	23.9	22.1	20.8	21.2
Ðòĩ ŭĩ	26.5	28.2	30.5	30.2	31.0
Ñèĩ äãí è	39.8	40.0	41.1	39.5	39.2
Ï í íãĩ è	19.7	18.8	19.6	26.2	29.0

Yø žžńãýð: Nãĩ äèéĩ ýãì í ŭ ñããã í ãðŭĩ óóèçãèð, Copenhagen, 2001

Äýýðø õžńĩ ýãøýñ òãðãðãã Ï í íãĩ è óèñŭĩ òãðããðŭĩ äãðãì ò øèèæèèðèéĩ ýãèéĩ çãñããðãè í ðĩ óóãŭĩ òãðããðŭĩ äãðãì òŭĩ äóĩ äæããñ áããã, òãðèĩ Ï í èüøèéĩ òãðããðŭĩ äãðãì òããñ òãðŭøãì äóé èð õýì æýýðýé äãéĩ à.

IV. Äzãí ýèò

Ýí ý ñóäääääääääð Ì í í ãî ë óëñûí òàòääðûí äàðàì òûã çàðèì øèèæèèèèéí ýäèéí çàñããòàé îðí óóäûí òòàé òàðüöóóèèàà. Öýäèéäýýð òàòääðûí ñèñòàì èéí çð í °è°° í ü äýýøèèñýí, òàòääðûí áààç, òóäü öýì æýý í ýì ýããñýí òýé õîéáí îìéãí îð òàòääðûí äàðàì ò ñççèéí 2 æèèä °ññ°í áí èí â÷ çàðèì øèèæèèèèéí ýäèéí çàñããòàé îðí óóäûí òàòääðûí äàðàì òûí äóí äæààñ áããà áàéí à. Òèèì ýñ ì àí àé óëñûí òàòääðûí äàðàì òûã òí í í òàèààñ í ü çí ýéáýè çð °ã°°æòýé áàéí à.

Àøëãèñàí ì ààðèè :

Ò°ñ°à ñàí òççãèéí ñóääèääàí ù òçðýýéýí, Òààððùí òí ãòí èöí ì ã áýðæççëýõ í ü
2001

Vito Tanzi, "Õ°ãæèæ áóé îðí óóäùí ò°ñ°à ñàí òçç" Edward Elgar òýâéýèèéí
êî ì ì àí è, 1991

Bird Richard, Oliver Oldman "Õ°ãæèæ áóé îðí óóäùí òààððùí ñèñòàì",
Baltimore: Jons Hopkins-èéí èð ñóðãáóóèèéí òýâéýè. 1990

Á. Õóéàí "Ì îí ãí èùí òààððùí ñèñòàì " Ò°ðèéí áí äèí ãí áà óäèðäèäùí
ñóðãáóóèü, 2000

Í ýð äýâøèã÷ óèñóóäùí Ñàí ãèéí ßàì í ù ñàéä í àðùí óóèçàèð, Copenhagen, 2001